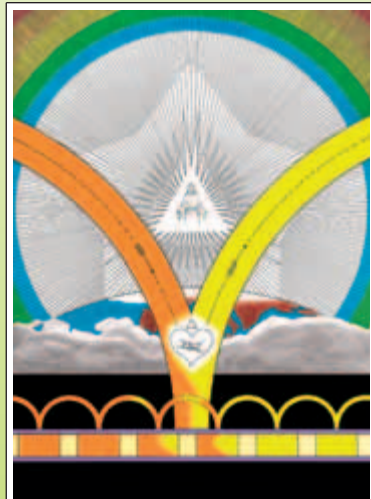


# KOSMOS

TIJDSCHRIFT OVER DE GEESTESWETENSCHAP VAN MARTINUS  
HET DERDE TESTAMENT

DE VERLOSSING VAN DE WERELD  
door Martinus



## HET SYMBOOL OP DE VOORKANT

Het symbool op de voorkant – “de volmaakte mens naar Gods beeld, als zijn gelijkenis” (Gen. 1:26) – toont ons het volmaakte gedrag of “het toekeren van de linkerwang, als we op de andere geslagen worden” (Matth. 5:39).

Onderaan op het symbool wordt de ontwikkeling van het dier (oranje) naar de volmaakte mens (geel) getoond. De rechthoekige, oranje gebieden symboliseren onze fysieke aardse levens van geboorte tot dood. De daartussen gelegen kleinere, witgele gebieden tonen dat we ons tussen de fysieke aardse levens in in de geestelijke werelden bevinden. Na ieder verblijf in deze geestelijke werelden begint een nieuw aards leven, gebaseerd op de eigenschappen en aanleggen die we tijdens de voorafgegangene aardse levens ontwikkeld hebben. De oranje en gele bogen laten zien dat ons lot een resultaat van ons eigen denken en handelen in onze voorafgegangene en ons huidige aardse leven is.

De grote oranjekleurige boog die van links naar rechts naar het midden loopt, symboliseert een onaangename of zogenoemde ‘slechte’ handeling die tegenover iemand begaan wordt. Deze handeling wordt met vriendelijkheid en begrip beantwoord, wat hier met het hart en de gele boog gesymboliseerd wordt. Het symbool toont zodoende de gehele inwijding van de volmaakte mens in het lots- en levensmysterie, zijn inzicht in het eeuwige leven, in de ontwikkeling en de wet van het lot: “Wat je zaait, zul je oogsten” (Gal. 6:7). Door deze eeuwige wet leren we allemaal tussen goed en kwaad te onderscheiden. We worden volmaakt en worden “de ware mens naar Gods beeld, als zijn gelijkenis”. Voor een uitgebreidere verklaring zie *Het Eeuwige Wereldbeeld II*, symbool nr. 23.

## INFORMATIE OVER HET WERK VAN MARTINUS

Het tijdschrift *KOSMOS* wordt uitgegeven om de lezer inzicht te geven in het wereldbeeld van Martinus, dat met zijn kosmische analyses de lezer tot humaniteit en naastenliefde wil inspireren.

Dit wereldbeeld, dat de geestelijke wetten en principes van het leven helder uiteenzet, heeft Martinus beschreven in zijn levenswerk: *HET DERDE TESTAMENT*. Het werd geschreven voor mensen die een verklaring van het leven zoeken die zowel hun gevoel als hun intelligentie tevreden kan stellen, op verstand berust en logisch is.

Martinus wilde zelf niet dat zijn werk tot de vorming van een sekte of vereniging zou leiden. Het is toegankelijk voor iedereen die de verklaring van de eeuwige levenswaarheden in de vorm van logische gedachtereeksen wil leren begrijpen.



## DE VERLOSSING VAN DE WERELD

door: Martinus

### **Liefde is het enige noodzakelijke dat de wereld kan verlossen**

Waar moeten de mensen van verlost worden? Moeten ze überhaupt van iets verlost worden? Zijn ze niet zoals ze moeten zijn? Dat zijn ze bij lange na niet. De mensen maken een ontwikkeling door oftewel ze worden geschapen. Het gaat erom te leren zien waardoor de mensen afstand kunnen nemen van al die duistere toestanden waarin ze zich bevinden. Waarom voeren ze bijvoorbeeld oorlog? Waarom bouwen ze concentratiekampen en martelen ze andere mensen dood? Waarom maken ze kernwapens? Waarom zijn ze intolerant? Waarom roddelen ze over elkaar?

Het gaat erom de oorzaak van deze duistere toestanden te vinden, en er is maar één oorzaak voor en dat is het gebrek aan liefde. Liefde is het enige dat de mensen uit de duistere toestanden kan verlossen. Het enige noodzakelijke (Luc. 10:42) is daarom dat de mensen volledig begrijpen wat liefde is.

In hoogste instantie is liefde de uitstraling van de geest Gods. Het is de bedoeling dat de mensen Gods geest voor honderd procent gaan uitstralen. Hun bewustzijn moet de volmaakte manifestatie van de 'heilige geest' worden.

## **Wapens kunnen de wereld niet verlossen**

In de natuur zien we dat alle verschijnselen die door God volschapen zijn, in hun eindresultaat in allerhoogste mate een vreugde en zegen voor levende wezens zijn. Het is duidelijk dat de mens dat ook moeten worden. Het is niet de bedoeling dat hij een vloek voor anderen zal zijn en hen lijden en verdriet zal bezorgen. Hij moet niet langer het lijden van andere mensen veroorzaken. Hij zal de mens naar Gods beeld worden (zie Gen. 1:26). En om te leren begrijpen wat dat beeld is, moet hij de liefde bestuderen.

Veel mensen denken dat wapens de wereld kunnen verlossen. Ze produceren geweldige moordwapens en geloven dat ze vrede kunnen stichten en de mensen ermee bevrijden. Dat is niet mogelijk. Er bestaat beslist niets dat de mensen van oorlog en lijden, van ziekten, nood en ellende kan verlossen behalve dat ene: de liefde.

## **De echtelijke liefde kan de wereld niet verlossen**

De echtelijke liefde is door schrijvers en andere kunstenaars de hemel in geprezen als het enig zalig makende. Dat is zij ook in een bepaalde ontwikkelingsperiode, waarin zij de enige sympathie is die de mensen kunnen opbrengen. Maar dat zal niet zo blijven - zo'n geringe sympathietoestand kan de wereld niet verlossen. Als de echtelijke sympathie de wereld had kunnen verlossen, was zij allang verlost. De echtelijke liefde kan niet eens zichzelf verlossen. We zien hoe de huwelijken degenereren, hoe er ontrouw en veel ongelukkige huwelijken voorkomen, die ongelukkige echtscheidingskinderen en allerlei andere onaangename dingen tot gevolg hebben.

## **Gods geest manifesteert zich tijdens de paringsdaad**

Het is niet zo dat ik me tegen het huwelijk wil verzetten. In het tijdperk waarin het huwelijk thuishoort, is het een goddelijk verschijnsel. Het huwelijk heeft de mensen door veel ongelukkige situaties geleid en is het hoogste licht geweest tijdens de primitieve, duistere toestanden waarin ze om zo te zeggen wilden waren. De paringsliefde was

de enige realiteit waardoor ze in verbinding met de goddelijke macht stonden. Deze goddelijke macht manifesteerde zich tijdens de zogenoemde paring of seksuele daad, die voor de voortplanting zorgde en de mensen het hoogste gevoel van wellust gaf dat er maar bestaat. Dit gevoel van wellust is niets minder dan een lichtflitsje van de goddelijke geest. De mensen zijn niet gewend om dat Gods geest te noemen. Ze zijn gewend dat Gods geest de woorden zijn die ze in de preken in de kerk horen, maar dat is slechts indirect. Het rechtstreeks voelen van Gods geest vindt plaats in de vorm van het goddelijke licht dat zich tijdens de paring manifesteert en dat de gehele ontwikkeling van het dierenrijk tot de menselijke toestand bewerkstelligd heeft, en dat ook de mens in zijn eerste beginnende primitieve toestand draagt.

### **De alliefde is iets anders dan de echtelijke liefde**

In deze primitieve toestand is het huwelijk het hoogste goddelijke licht dat de mens bereiken kan, maar hij is geschapen om een veel groter licht te beleven. Hij zal naar Gods beeld geschapen worden. We zien daarom ook dat hij zich verder ontwikkelt en dat er een nieuwe liefdestoestand verschijnt. De mens zal een heel andere liefdestoestand beleven, en wel de alliefde. De echtelijke liefde is op zichzelf geen liefde. Het is weliswaar een sympathie, maar een met voorwaarden. Zij is er niet op ingesteld liever te geven dan te nemen (naar Hand. 20:35), maar juist op het willen bezitten. Als de beide partners niet wederzijds het eigendomsrecht over elkaar bezitten, ontstaat er disharmonie, en wordt het een ongelukkig huwelijk. Het huwelijk is, zoals gezegd, goddelijk, zolang de mensen voorbeschikt zijn om er gelukkig in te kunnen worden. Daarom zal het huwelijk ook niet verdwijnen, zolang er nog behoefte aan is.

### **De geesteswetenschap - de voorspreker de heilige geest**

Nu hebben de mensen een ontwikkelingsstadium bereikt waarin ze kunnen denken en meer kunnen begrijpen dan ze daarvoor konden. Daarom kan het wereldplan nu op een andere manier aan hen gepresenteerd worden. Datgene van het wereldplan wat nog gemanifes-

teerd moet worden, is alles wat ze niet in de bijbel gekregen hebben. Daarvan heeft Christus beloofd dat de Vader het hen in de vorm van de voorspreker de heilige geest (Joh. 14:15-31) zou zenden. Die zou de mensen alles leren wat Christus hen toen niet kon verklaren, omdat ze niet ver genoeg ontwikkeld waren om het te kunnen begrijpen. De voorspreker de heilige geest is geen man die zal komen. Het is geen wereldverlosser. Het is daarentegen een wetenschap. Het is de kennis van de allerhoogste verschijnselen, een verklaring en uitdieping van de grote waarheden van Christus, waardoor deze duidelijke feiten voor de mensheid worden.

### **Het is de taak van de geesteswetenschap om de verandering van de seksuele polen te verklaren**

Met behulp van de geesteswetenschap kunnen we de ontwikkeling van de mens volgen. Dat is niet bijzonder ingewikkeld of mysterieus. We kunnen die volledig volgen aan de hand van de organen die de ontwikkeling van de mensen dragen. Deze menselijke organen zijn de mannelijke en de vrouwelijke pool. Alle wezens bezitten deze twee polen in zich, maar ze zijn niet even ver ontwikkeld. Symbolisch gezien ontstond het eenpolige wezen toen God Eva uit een rib van Adam schiep (Gen. 2:21-23). De evawezens zijn eenpolige wezens, omdat de ene pool latent is. Deze eenpolige wezens zijn zodanig geschapen dat ze het contrast kunnen beleven dat absoluut nodig is om het hoogste licht te kunnen beleven. Dit contrast is de duisternis. Het beleven van het duisterniscontrast oftewel van de zondeval zoals de bijbel het noemt, wordt door het evaprincipe of de eenpolige toestand bewerkstelligd. Het is geen zondeval, er is slechts sprake van fouten, en door die fouten doen de mensen kennis op. We weten ook dat de slang de evawezens de aanwijzing gaf om van de boom der kennis te eten (Gen. 3:1-6). Er staat dat Eva tegen de slang zei: “Als we van de boom der kennis van goed en kwaad eten, zullen we sterven”. Maar de slang zei: “Gij zult geenszins sterven (...) en zijn als God, kennende goed en kwaad “. En dat was juist het plan van God. De slang verleidde de evawezens niet maar begeleidde hen. De slang was de eerste vertegenwoordiger van het wereldverlossingsprincipe, dat tot taak heeft de

mensen te leiden. Dat heeft het in de loop van de tijd gedaan, doordat God hoger ontwikkelde mensen als leiders en leraren gestuurd heeft.

We kennen bijvoorbeeld Christus als een groot leraar voor de mensen. Hij leidde hen naar het stadium waarop ze zich nu bevinden. Nu kan de mensheid echter niet meer langs deze weg geleid worden. De godsdiensten zijn geschapen als voedsel voor het gevoel. Nu hebben ze echter hun greep op de mensen verloren, omdat ze hun intelligentie bijzonder sterk ontwikkeld hebben. Daarom verlangen de mensen dat alles logisch moet zijn. Ze moeten het verband tussen dingen kunnen zien. Het moet iets zijn dat echt positief is. Dingen kunnen alleen aan de mensen verklaard worden door rationele analyses, die zowel het gevoel als de andere zintuigen die de mens tot nu toe ontwikkeld heeft, bevredigen.

### **Dierlijke en menselijke gedachteklimaten**

Wat de mensen nu moeten leren en waar ze nu begrip voor op moeten brengen, is het ontstaan van de nieuwe liefde, die de wereld zal verlossen. Deze liefde is de alliefde, die aan God toegeschreven wordt, maar die de mensen ook zullen kunnen gaan manifesteren. Iedere mens zal zich zover ontwikkelen dat hij een uitstraling van Gods eigen stralenpracht heeft, en dat wordt gevoeld als het hoogste licht. Zover zullen de mensen zich ontwikkelen. Maar wat stralen ze vandaag de dag uit? Ze stralen duistere gedachteklimaten uit, die anderen bedroefd en ziek maken, die tot moord en doodslag leiden, die anderen leed berokkenen en die hen tot woede, haat en vervolging aanzetten. Dat is wat er in ruime mate op de huidige ontwikkelingstrede van de aardemensen gebeurt, waar iedereen in oorlog is met iedereen. Het is waar dat wij in Scandinavië niet in oorlog met elkaar zijn, maar waarom niet? De landen die niet met elkaar in oorlog zijn, worden door andere machten beheerst. De sterkere machten overheersen de kleinere landen. We kunnen zeggen dat er een wapenstilstand heerst, maar dat is beslist geen vrede. En daar verlangen de mensen nu juist zo sterk naar, ze verlangen naar vrede. Die kan alleen gesticht worden door middel van Gods geest in de mens, dus door liefde. De liefde die door het huwelijk gemanifesteerd wordt, is geen 'ware' liefde. De echtelijke liefde is een

geweldig goddelijk principe, zolang de mensen primitief zijn en geen ander licht kennen en zich moeten verdedigen tegen hun omgeving die in feite vijandig is. De wilde stammen voerden oorlog met elkaar. Ze moesten vechten met elkaar, ze moesten dieren en soms ook mensen doden om zelf te kunnen voortbestaan.

### **De alliefde is geen platonische liefde**

Er bestaat echter ook een andere liefde, de ware liefde, die zich manifesteert door liever te geven dan te nemen. Het geeft de wezens het hoogste genot om overal waar nood bestaat te kunnen geven en te helpen, te kalmeren en zonneshijn in het bewustzijn van verdrietige mensen te brengen, andere mensen er bovenop te helpen, hen de weg te wijzen en raad te geven. Voor de mensen die zover ontwikkeld zijn dat ze alliefde bezitten, is die een enorme vreugde en een enorm genot geworden. Deze alliefde is zich dus in de mensen aan het ontwikkelen, maar dat hebben ze nog niet begrepen. Ze lezen in de bijbel wel iets over liefde, dat je bijvoorbeeld je naaste moet liefhebben. Ze zeggen bijvoorbeeld: “Dat was een lief iemand”, “Zij was een goede ziel”. De mensen hebben allemaal iets van deze alliefde, maar we moeten haar niet verwarren met de echtelijke liefde, want daar heeft zij niets mee te maken. Het is waar dat getrouwde stellen of echtparen best wel liefdevol voor hun omgeving kunnen zijn, maar dat is een platonische liefde. Het is geen ‘vurige liefde’. Het kan bevredigend zijn om vreugde om zich heen te verspreiden, maar het moet een veel grotere liefde worden. Het zal een liefde worden die niet onderdoet voor het goddelijke genot van Gods geest, dat de mensen tijdens de paring voelden. Met de nieuwe liefde zal Gods geest overvloedig te voorschijn komen. Zover zullen de mensen zich ontwikkelen en dat gebeurt door middel van de dubbelpoligheid.

### **De echtelijke liefde vormt de basis voor oorlog**

Toen God een rib uit Adam nam, werd Eva gevormd. Het betrof hier geen vrouw maar een wezenstoestand. Deze nieuwe wezens waren eenpolige wezens. De eenpolige toestand begon in het plantenrijk, en



toen de wezens eenpolig geworden waren, ontstond het dierenrijk. Uit het dierenrijk ontstond de primitieve mens, die nog steeds volgens het principe van het dier leeft. De mens kreeg intelligentie en begon gevoel te ontwikkelen. Hij kon bijvoorbeeld haat voelen en zich wreken. Hij kon oorlog voeren en moordwapens ontwikkelen. Dat werd door hem doorgevoerd tot het stadium of allerhoogste punt waarop het nu staat, en waarop de krachten van de natuur gebruikt kunnen worden om steden met miljoenen mensen en hun cultuurvoortbrengselen weg te vagen. Dat kan in de loop van enkele seconden gebeuren. Daar ligt geen alliefde maar juist gebrek aan liefde aan ten grondslag. Het is een kenmerk van de echtelijke liefde, de dierlijke liefde. Het is natuurlijk duidelijk dat mensen die atoombommen en andere wapens maken, mensen die kunnen liegen en stelen, moorden en doden, niet de mens naar Gods beeld of de volmaakte mens kunnen zijn. Ze verspreiden immers duisternis en lijden waar ze zich ook maar op aarde begeven. Maar ze zullen zich tot iets anders ontwikkelen en worden anders. De mensen gebruiken nu hun menselijke vermogens in dienst van het dierlijke principe, en dat maakt dat de gehele wereld van vandaag met behulp van dierlijke machtsontplooiing in stand gehouden wordt. Oorlog is een dierlijke machtsontplooiing. De sterke kan de minder sterke dwingen, maar dat is geen vrede. Het is een opsluiting, het is dressuur. Dat is niet de vrede die de mensen zullen krijgen.

### **Lijden brengt naastenliefde voort**

De mensen zullen een vrede krijgen waarbij iedereen zich uit vrije wil aan de ander geeft. Die liefde moet er komen, en we kunnen er ons over verheugen dat die al ver ontwikkeld is in de mensen. Zij is al een flink stuk tot ontwikkeling gekomen in alle cultuurmensen. Zij kan afgemeten worden aan de mate waarin mensen iets over hun hart kunnen verkrijgen. In de gevallen waarin ze het niet over hun hart kunnen verkrijgen om kwaad te doen, bezitten ze naastenliefde. En in de gevallen waarin ze het wel over hun hart kunnen verkrijgen om te roddelen, te liegen en zich te wreken, dragen ze bij tot het instandhouden van de duisternis en het dierenrijk. In de gevallen waarin ze degenen die lijden helpen, en zich tegen alle duistere ontplooiingen keren, dan

bezitten ze naastenliefde. Maar dat is niet genoeg. De naastenliefde moet zich tot een veel hoger niveau ontwikkelen, zodat zij de wereld geheel gaat beheersen. Het is niet de bedoeling dat we allemaal in oorlog met elkaar zullen leven. Dat kan echter niet veranderd worden door boeken te lezen of omdat de dominee preken houdt of iemand lezingen geeft. Dat kan de wereld niet verlossen. Het fundamentele dat verlossing geeft, is het lijden dat we krijgen, als we verkeerd gehandeld hebben. Daardoor ontwikkelt het humane vermogen zich en dit vermogen is het begin van de liefde die de wereld zal veranderen.

## **De schapen en de bokken**

Wanneer mensen die bijvoorbeeld de afgrijselijke toestanden met de martelingen, vermindering en een pijnlijke dood in de concentratiekampen doorgemaakt hebben, opnieuw geboren worden, kunnen ze zich niet herinneren dat ze dit lijden meegemaakt hebben, maar er is iets met hun mentaliteit gebeurd. Wanneer ze mensen ontmoeten die lijden, bezitten ze het vermogen om dat lijden zelf te voelen. Ze zijn dus humaan geworden.

Op het moment is lijden pijnlijk, maar in de volgende levens is het een geweldig voordeel voor de wezens. Elke keer als hen een duister lot of lijden overkomt, groeit hun humane vermogen. Ze zijn humaan geworden. Hen noemt Christus de ‘schapen’ en zij staan op de dag des oordeels aan zijn rechterzijde (Matth. 25:33). De ‘bokken’ zijn degenen die nog niet genoeg geleden hebben. Zij kunnen nog steeds moorden en doden, en zij zeggen: “Het moest er nog bijkomen dat we dat moeten accepteren! We moeten wapens hebben. We moeten een leger hebben”. Ze hebben al die dingen nodig om de oorzaak te kunnen ontplooiën voor de lijdenservaringen die hen uiteindelijk het humane vermogen zullen bezorgen, zodat ze naar de schapen aan de rechterzijde kunnen overgaan die naar het licht, het geluk en de vrede gaan. Er worden zagezegd iedere dag mensen naar die groep overgebracht. Als die groep in de meerderheid is op aarde, begint er een nieuwe bestaansvorm en kunnen de mensen vrede gaan stichten. Maar ze zijn nog niet in de meerderheid. Integendeel, de mensen met een dierlijke mentaliteit zijn in de meerderheid.



N.T. Tisnikar

## **Het zesde gebod**

Deze mensen hebben echter veel goede kanten, maar ze hebben ook kanten waarmee ze zonder het te weten de oorzaak voor een duister lot ontplooiën. Ze slachten bijvoorbeeld dieren. In Denemarken worden dagelijks duizenden varkens geslacht. Er worden nertsen, vossen en andere pelsdieren gefokt om ze te kunnen villen en er bontjassen van te maken. Te goeder trouw eten de mensen vlees. Omdat het een traditie en een oude gewoonte is, denken ze dat ze niet anders kunnen leven. Je kan het hen niet verwijten dat ze op dit moment zo naïef zijn. We moeten echter niet blijven doorgaan met dieren te doden. In het zesde gebod staat: “Gij zult niet doodslaan” (Exod. 20:14). Er staat niet dat we best dieren mogen doodslaan. In de bijbel staat ook dat de planten gemaakt zijn als voedsel voor de mensen (Gen. 1:29). Dat er andere tijden geweest zijn met hongersnood, waarin de mensen gewend geraakt zijn aan het eten van vlees, is een andere kant van de zaak. Het doet echter niets af aan het principe dat het tegen de wet van de liefde is. Als iemand werkelijk wil bijdragen tot het voortbrengen van beschaving en humaniteit en aan het stichten van vrede in de wereld, moet hij er op letten dat hij niet meewerkt aan het veroorzaken van deze moordtoestanden. Het is voor de mensen geen levensvoorwaarde om het vlees van dieren te eten om te kunnen bestaan. Integendeel. Hoe hoger iemand ontwikkeld is, hoe slechter hij dierlijke voedsel kan verdragen.

## **Wanneer theoretische kennis nuttig kan zijn**

In het dagelijks leven doen de mensen ook veel andere dingen zonder er over na te denken dat het verkeerd zou kunnen zijn. Maar daar ervaren ze de gevolgen van, en dat maakt hen humaan. Als ze humaan geworden zijn en tegen oorlog voeren, moord en het eten van vlees zijn, kan de geesteswetenschap hen helpen. Dan kan het nuttig zijn, dat men lezingen houdt en boeken schrijft, want dan hebben de mensen interesse voor deze nieuwe bestaansvorm gekregen. Als mensen naar mijn lezingen komen, ga ik ervan uit dat dat is omdat ze iets over het leven en de structuur ervan willen horen, en over het goddelijke

wereldplan dat aantoont dat de mens “naar Gods beeld, als zijn gelijkenis” zal worden.

### **De verliefdheid op het tegenovergestelde geslacht wordt door een grotere sympathie vervangen**

Hoe kunnen we die liefde die zich in de mensen ontwikkelt, herkennen? Tja, het is niet de echtelijke liefde. Dat is alleen een sympathie binnen het huwelijk, de nakomelingen en de familie. Die liefde kan de wereld niet verlossen. Het is een drang tot zelfbehoud, een bezitsdrang, die nodig was toen het wezen primitief was. Mettertijd zijn de mensen gecultiveerd en humaner geworden, zodat ze wat meer sympathie kunnen ontplooien. We zien dat er een nieuwe toestand in hen ontstaat. Degenen die vroeger verliefd werden op iemand van het tegenovergestelde geslacht, verliezen die lust. Ze ontdekken dat ze die neiging niet meer hebben. Dat spreekt hen niet aan, maar ze hebben een heel ander groot gevoel. Ze kunnen liefde uitstralen naar zowel de ene als de andere mens. Dit doen ze geheel los van het feit of het een man of een vrouw is, want ze zien de humane, de menselijke toestand in de mens. Ze bezitten een enorme kracht om liefde in zichzelf op te roepen, waardoor ze de grootste lust krijgen om te omarmen en te liefkozen. Dat kunnen ze natuurlijk niet altijd doen, zoals ze willen, maar ze kunnen het in gedachten doen. Gedachten zijn levend, gedachten zijn dingen en ze kunnen de mensen op de meest liefdevolle manier beïnvloeden. Op die manier leren we eraan te wennen om liefdevolle gedachten uit te zenden.

Ik kan niet alle mensen liefkozen die ik graag zou willen liefkozen, en ook niet op de manier die ik graag zou willen, maar ik kan het in gedachten doen. Ik kan liefdevolle gedachten uitzenden. Ik heb ook uit liefde voor de mensen mijn leven geofferd. Ik heb toestemming gekregen om deze analyses te schrijven, en het is mijn levens taak geworden om ertoe bij te dragen de mensen naar het licht te leiden. Dat doe ik niet op basis van echtelijke liefde maar uit alliefde, een liefde voor alle mensen, een liefde zonder voorwaarden, een liefde die niet eist dat de wezens van het ene of het andere geslacht moeten zijn. Die liefde gaat in de mensen ontstaan. En die liefde wordt nu door

de onwetendheid en het onbegrip van de mensen ‘homoseksualiteit’ en ‘perversiteit’ genoemd, en iets vreselijks, wat het in zuivere vorm helemaal niet is. Er is gewoon alleen maar sprake van dat de seksuele polen in het wezen in evenwicht komen. Bij de volmaakte mens zijn de seksuele polen in evenwicht en is hij dubbelpolig.

### **Er wordt een nieuwe liefde zichtbaar**

Alle mensen hebben twee seksuele polen, maar de meesten zijn hoofdzakelijk eenpolig, omdat de tegenovergestelde of secundaire pool niet volledig ontwikkeld is. Juist de tegenovergestelde pool in de mens, dus de vrouwelijke in de man en de mannelijke in de vrouw, brengt het mensenbewustzijn voort. De tegenovergestelde pool moet de liefde ontwikkelen. Deze pool heeft zijn eigen liefde, net zoals de primaire pool zijn echtelijke liefde of paringsliefde heeft. De nieuwe pool schept de mens en bevrijdt hem van de toestand van het dier. De mens zal geen zoogdier blijven en jongen werpen en in deze primitieve toestand leven. Hij zal een verheven toestand bereiken waarin hij ingewijd wordt om in de geestelijke werelden, zijn rechtmatige verblijfplaats, te leven. Om echter in deze hoogste geestelijke werelden te kunnen leven moet de mens een bewustzijn hebben dat naar Gods beeld is. Hij moet afgedaan hebben met onder meer moorden, doden en oorlog voeren. Hij moet zover ontwikkeld zijn dat hij Gods geest naar alle kanten uitstraalt. Daartoe wordt hij op de fysieke vlak opgevoed, of daartoe ontwikkelt hij zich. De nieuwe liefde in de mensen wordt soms zichtbaar wanneer twee wezens van hetzelfde geslacht elkaar te liefdevol aanraken. Dan gaan de mensen denken dat dat toch een beetje vreemd was, en dat kan je ze niet kwalijk nemen. Ze kunnen zich immers niet voorstellen dat er iets anders bestaat. Ze denken dat er iets mis moet zijn, maar er is niets mis.

### **De alliefde berust op een organische toestand**

De mensen komen dan in een heel moeilijke situatie of periode, want de liefdesdrang die ontstaat, berust niet op het huwelijk of op het tegenovergestelde geslacht. Zij berust op de mens in de mens. Als ie-

mand dit vermogen of deze liefdesdrang krijgt, moet hij van de mens in de mens houden, net zoals een vrouw van een man moet houden en een man van een vrouw. Het is een vermogen dat ontstaat. Liefde kan niet zonder vermogen gemanifesteerd worden. Zonder ogen kunnen we niet zien en zonder oren kunnen we niet horen. En we kunnen ook geen liefde geven zonder een liefdesvermogen te bezitten. Net zoals er een organische toestand aan de echtelijke liefde of paringsliefde ten grondslag ligt, zo bestaat er voor de alliefde ook een organische toestand. Anders was zij niets waard. Wat zou de alliefde in stand moeten houden, als het geen organische toestand was?

### **De nieuwe liefde wordt niet begrepen en gehaat**

Wanneer de nieuwe liefde in de mensen ontstaat, begrijpen velen deze dubbelpoligheid niet. Zij is namelijk heel verwrongen, omdat de mensen bang waren om te laten zien dat ze deze sympathie hadden en werkelijk van mensen van hun eigen geslacht konden houden. Ze hebben haar onderdrukt en geheim gehouden, en ze blijven haar geheim houden en het wordt zo'n stiekem gedoe. De drift neemt steeds toe en er ontstaat een blokkade in iemands mentaliteit die vroeg of laat doorbroken moet worden. Deze kracht die op zichzelf de hoogste kracht in het leven is, baant zich op de een of andere manier een weg naar buiten. Het kan geleidelijk aan tot perverse verschijnselen leiden, tot lustmoord, verkrachting, kleptomane en pyromanie en allerlei andere vreselijk vervelende toestanden, waarbij we letterlijk het tegenovergestelde zien van wat de bedoeling was. Een pyromaan bijvoorbeeld ziet het liefst dat levende wezens verbranden. Natuurlijk kunnen er ook andere oorzaken voor deze verschijnselen zijn, maar een van de belangrijkste oorzaken is dat de nieuwe liefde gehaat wordt. De nieuwe liefde wordt niet begrepen, en in veel landen worden twee wezens van hetzelfde geslacht gestraft als ontdekt wordt dat ze teveel gevoelens voor elkaar hebben.

De wet van Mozes zegt toch ook dat twee wezens van hetzelfde geslacht die een dergelijke sympathie voor elkaar voelen, ter dood gebracht moeten worden (Lev. 20:13). Mozes was een vreselijk mannelijke man. Daarom kon hij die lastige Israëlieten veertig jaar door de

woestijn leiden, en kon hij oorlog voeren en zo streng zijn. Maar nu zijn de tijden veranderd. Mozes zag ook in dat er een andere leider voor de mensen zou komen, die het tegengestelde van hem zou zijn. Die andere leider was de wereldverlosser Christus, die liet zien dat juist de liefde de mensen moet leiden. Bij Mozes ging het om macht en straf.

### **De nieuwe liefde moet ook op moraal berusten**

In onze wereld heeft het woord ‘homoseksueel’ een bijzonder nare klank gekregen. Maar daar moeten we ons niets van aantrekken. Het is vaak de benaming voor uitpattingen van degenen die elke controle over hun bewustzijn verloren hebben. De nieuwe liefde moet gecultiveerd en gevormd worden. Zij moet op moraal berusten, anders geeft zij aanleiding tot verontwaardiging en leidt tot uitpattingen. De mensen kunnen ook een ontwikkelingsweg inslaan, waarbij de tegenovergestelde pool zich te veel ontwikkelt. Dan zien we mannen die bijna vrouwen zijn en vrouwen die bijna mannen zijn. Al deze afwijkingen hebben zich ontwikkeld, omdat er geen begeleiding is geweest, omdat de mensen dachten dat er iets mis was. Het was iets wat uitgeroeid moest worden; het was iets wat bestraft moest worden en onderdrukt. Dat is nu niet meer zo, en in de toekomst zullen er heel veel dubbelpolige mensen komen.

### **De grootste leiders in de geschiedenis van de mens zijn dubbelpolig**

Juist dubbelpolige mensen hebben de mensheid verder geleid. De grootsten in de geschiedenis van de mensheid zijn niet degenen geweest die zeer sterk eenpolig waren. We kunnen ons toch geen echtgenote van Jezus voorstellen? Christus was ook voor honderd procent dubbelpolig. Anders zou hij niet dat bewustzijn gekregen hebben dat hij bezat. Ik spreek uit ervaring, want ik ben zelf qua dubbelpoligheid volledig in evenwicht. Daar ben ik gelukkig en blij mee. Ik vertel het de mensen, omdat het mij het bewustzijn, de vermogens en mijn in-tieme en rotsvaste verbinding met God gegeven heeft die ik nu bezit.



Daarom weet ik ook dat de mensen er geen spijt van zullen krijgen, als ze zich ervoor inspannen deze toestand te bereiken.

Het is echter niet de bedoeling dat men zich gaat oefenen in het liefhebben van mensen van zijn eigen geslacht. Dat moet je beslist niet doen, want dat leidt tot ontsporing. Het moet van binnenuit groeien, dit gevoel moet helemaal vanzelf ontstaan en langzaam groeien. Het is niet iets wat je moet bespoedigen, want dan kan het, zoals gezegd, de overhand krijgen en een ontsporing worden. Dan komen de polen niet in evenwicht, waarna er lijden en karma komen.

Wat ik graag wil benadrukken is dat de mensen moeten begrijpen dat er niet zomaar sprake is van een stelletje perverse mensen, maar dat het een uiting is van een geweldige goddelijke kracht. Het is het binnendringen van de goddelijke geest in de mensen. Deze geest zal van het dier de mens maken en de laatste dierlijke restanten verwijderen en van de mens een goddelijk wezen maken.

### **Zich houden aan de huwelijksbelofte**

Er is nog iets wat ik wil benadrukken. Voor mensen bij wie de naastenliefde in zekere mate tot ontwikkeling gekomen is, maar die nog niet klaar zijn met de echtelijke liefde, kunnen er moeilijkheden ontstaan. Ze voelen dan twee soorten sympathie. De ene sympathie heeft hen een huwelijk doen sluiten, de andere sympathie maakt dat ze van wezens van hun eigen geslacht houden. Wat moet je dan? Tja, ze kunnen natuurlijk hun huwelijk niet ontbinden. De huwelijkswet zegt dat een man zijn vader en moeder zal verlaten en zijn vrouw aanhangen (Gen. 2:24), en tegen de vrouw zegt zij dat de man het hoofd van zijn vrouw is, evenals Christus het hoofd is van zijn gemeente (Ef. 5:23). Als een getrouwde man van een andere man houdt, begaat hij hoererij tegenover zijn vrouw. Als een getrouwde vrouw van een andere vrouw houdt, begaat zij ook hoererij tegenover haar man. Dat leidt meestal niet tot iets goeds. Op dit punt moeten de mensen zich in hoge mate aan de moraal houden, anders raken ze zelf ontspoord.

Deze nieuwe liefde drijft de wezens niet alleen naar wezens van hun eigen geslacht, maar zij kan ook een verbinding met de primaire pool aangaan, zodat het voor wezens met deze uitgebreidere

sympathie veel gemakkelijker is om in een nieuwe partner geïnteresseerd te raken en ontrouw te zijn. Toen het wezen primitief was, bezat het geen naastenliefde. Toen was het niet moeilijk zijn partner trouw te blijven. Op dit gebied moeten de mensen er voor zorgen de moraal na te leven.

Er zijn mensen die menen dat ze niet trouw hoeven te zijn, als ze zo ver ontwikkeld zijn. Het is ouderwets om huwelijkstrouw te betrachten. Maar dat is helemaal verkeerd. Natuurlijk moeten we niet plechtig beloften afleggen om ze te verbreken! Als iemand getrouwd is en kinderen heeft en hij krijgt deze nieuwe neiging, dan moet hij die ander afwijzen. Hij moet zich verre van die ander houden, zolang hij verplichtingen heeft. Wie geen huwelijk aangegaan is of zich met iemand anders verbonden heeft, is daarentegen een vrij mens. Dat twee van zulke vrije mensen van elkaar houden, kan toch geen misdaad zijn? Hier is namelijk sprake van de ontluikende naastenliefde.

### **De naastenliefde richt zich noch op een man, noch op een vrouw maar op de mens in de mens**

Bij de naastenliefde kan het lijken of het wezen alleen van mensen van zijn eigen geslacht houdt. In feite echter houdt hij van de mens in de mens. Het gaat niet om het geslacht, dat wil zeggen of het een man of een vrouw is. Maar zoals de zaken staan, kunnen zulke wezens hun naastenliefde niet zo gemakkelijk aan wezens van het tegenovergestelde geslacht tonen. Het is bijvoorbeeld voor een man niet zo gemakkelijk zijn naastenliefde aan een vrouw te tonen, omdat zij misschien denkt dat het echtelijke liefde is. Daarom is het altijd zo dat de naastenliefde het meest zichtbaar wordt, omdat ze van mensen van hun eigen geslacht houden.

Deze liefde kan echter ook ongeluk en lijden veroorzaken. Het is niet goed als zij een huwelijk kapot maakt of zich met iets anders inlaat. Als iemand een kind verleidt tot de een of andere vorm van seksualiteit, is dat hoogst immoreel. Het kan een heel grote beschadiging voor dat kind betekenen. Natuurlijk moet er een moraal zijn.

Van degenen bij wie deze ontwikkeling zich op de juiste wijze voltrekt, merken we niet zoveel. Het zijn fijne en beschaafde mensen,

en het zal nooit in hen opkomen andere mensen lastig te vallen met hun gevoelens, ook al zouden ze hen nog zo graag willen omarmen en liefkozen. Het is namelijk zo dat als iemand deze liefde ontwikkeld heeft, wil hij iedereen liefhebben. Je kunt echter ook in gedachten iemand omarmen. Ziet zo iemand een foto in de krant of iemand op straat, dan zijn dat mensen van wie hij zoveel zou kunnen houden - zo zit dat! Het is duidelijk te zien dat dat alliefde is.

### **Wat de wereld kan verlossen**

Het is ook duidelijk te zien dat die alliefde is wat nodig is. Als deze liefde zich ontwikkeld heeft, kan iemand geen misdaden meer begaan of kwaad, verbitterd en haatdragend zijn. Dan wil iemand juist dat hij 'niet slecht zevenmaal maar zevenmaal zeventigmaal vergeven zal' (Matth. 18:22). Als de wereld verlost moet worden en het Koninkrijk der hemelen moet worden waarvan Christus gesproken heeft (naar Matth. 25:34), kan dat alleen door de alliefde gebeuren. Het kan niet door het huwelijk gebeuren, hoewel het een goddelijke instelling is in het tijdperk waarin de mens zich in de primitieve of dierlijke toestand bevindt. Maar geleidelijk aan groeit de alliefde in de mens. Hij wordt een menselijk wezen, en menselijke wezens kunnen een mensenwereld stichten. Waar de liefde die op die manier zichtbaar wordt door wezens van hetzelfde geslacht, niet immoreel wordt, daar hebben we de liefde die de wereld zal verlossen. Geen andere liefde kan de wereld verlossen. Geen andere macht, geen wapenmacht, geen andere soort mentaliteit kan de wereld verlossen en de mensen van oorlog en lijden, van duistere lotsbestemmingen en duistere toestanden bevrijden. Er is maar een ding, en dat is dat we van alle mensen gaan houden.

### **Wie de analyses van de seksuele polen kunnen begrijpen en wie ze nodig hebben**

Wij verkeren in de gelukkige goddelijke omstandigheid dat deze liefde zich in alle mensen aan het ontwikkelen is. Het gaat er nu om haar te behoeden en te verzorgen, zodat zij de gelegenheid krijgt om te groeien en niet bestraft wordt, dat er niet over geroddeld of schande

van gesproken wordt en dat zij niet misvormd wordt zoals gebeurd is. Maar dat moeten we de mensen natuurlijk vergeven, omdat ze haar niet kennen. Het is duidelijk dat iemand die zich alleen bewust is van zijn echtelijke toestand, niet kan begrijpen dat dat andere juist kan zijn. Dat kunnen alleen degenen begrijpen die die liefde voelen en erin gegroeid zijn. Miljoenen mensen hebben zich al zo ver ontwikkeld. Vooral deze mensen hebben deze kennis nu nodig. Ik houd deze lezing niet voor mensen die nu een gelukkig huwelijk hebben - zij hebben deze informatie niet zo hard nodig - maar voor degenen bij wie de poolverandering duidelijk is. Het is nodig dat deze informatie wereldkundig wordt, opdat het niet nog erger zal worden en er niet nog meer perversiteiten en vervormingen van en misverstanden vanwege deze goddelijke toestand zullen ontstaan.

Wat is deze naastenliefde dan? Het is niets minder dan de goddelijke geest zelf. Deze zal tot ontplooiing komen in de contacten tussen mensen, door liefkozen, kussen en omarmen. Zij zal tot ontlading komen in het gevoel van goddelijke wellust dat in het dierenrijk en in het primitieve mensenrijk niet veel voorstelde. Deze liefde zal een openlijke uitstraling worden van de ene mens naar de andere, waardoor het kwaad volledig verdwenen zal zijn.

## **De laatste tijd op aarde**

In hun laatste tijd op aarde zullen alle mensen elkaar liefhebben. Dan zal iedereen dit goddelijke vermogen bezitten. Dan zullen er geen huwelijken meer zijn en zullen de mensen niet meer door vrouwen gebaard worden. Ze krijgen de mogelijkheid om zich door materialisatie op het fysieke vlak te openbaren, en ze kunnen van dit vlak verdwijnen door middel van dematerialisatie. Dat kunnen ze omdat ze niet fysiek meer hoeven te zijn. We zijn hier op het fysieke vlak om te leren wat goed en wat verkeerd is, en om genieën te worden in het doen van het goede. Als we genieën zijn in het doen van het goede, hoeven we niet meer op deze 'school' te zitten. Dan bezitten we de kwalificatie om in de hoogste werelden te leven en God te helpen bij het sturen van andere fysieke werelden en mensheden, die nog zuchten en steunen onder

het juk van primitiviteit, onwetendheid, pijn en verschrikkingen.

In de hoogste werelden zijn er veel mooie dingen; daar culmineert de kunst, daar zijn alleen genieën in muziek, schilderkunst, beeldhouwkunst en literatuur. Er zijn genieën op allerlei gebieden, anders waren het immers geen volmaakte mensen. Daar kan iedereen de grootste kunstwerken scheppen, ja, zelfs fantasie schiet hier tekort. Zelfs al volgt u de logica, dan kan ik met mijn rijkste fantasie deze geweldige goddelijkheid die zich daar aan de mensen openbaart, nog niet voldoende beschrijven.

Hier op aarde zullen de mensen een goddelijke wereld beleven, zoals ik in *Livets Bog* beschreven heb, een fysieke wereld waarin geen geld meer gebruikt wordt, waarin al die vele vreselijke dingen zoals politieke strijd en militaire dienst verdwenen zullen zijn. In dat tijdperk beleven de mensen de laatste grote inwijding: het kosmische bewustzijn. Daarom hoeven ze niet meer op aarde geboren te worden, behalve wanneer ze zin hebben om haar te bezoeken. Ze kunnen zich materialiseren en dematerialiseren. De toekomstige mensen zullen dus zowel tussen gematerialiseerde wezens als tussen wezens die op aarde behoren, leven. Het wordt een heel alledaagse beleving dat er wezens vanuit de geestelijke wereld op bezoek komen.

## **De grootste belemmering**

Zo prachtig is het goddelijke plan en dat alles staat de mens te wachten. Ze moeten alleen datgene uit hun bewustzijn bannen dat hen belemmert om zover te komen. Wat belemmert hen dan om bij te dragen aan de verlossing van de wereld? Ja, de belemmering ligt in die gevallen waarin ze hun naaste niet kunnen vergeven, waarin ze de drang hebben om te roddelen en zich te wreken, waarin ze bijvoorbeeld afgunstig en jaloers zijn. Al deze realiteiten houden de mensen op het vlak van de duisternis vast.

Zodra de mensen zich gaan trainen om die dingen te bestrijden en zover komen dat ze ze niet meer doen, zullen ze ontdekken dat ze groeien. Ze zullen ontdekken dat ze niet meer dezelfde mensen zijn. Ze ontdekken dat het bestaan lichter en gelukkiger wordt. Er bestaat

geen groter geluk dan Gods geest naar de omgeving uit te stralen. Dat kunnen ze mondeling doen, maar ook door middel van andere vormen van genialiteit: bijvoorbeeld kunst en wetenschap. Dat wordt de grote ervaring in de hoge goddelijke werelden.

### **Alle mensen zullen dubbelpolig worden**

Wat we vandaag de dag kunnen doen is dit goddelijke plan in gedachte houden en het bestuderen. We kunnen over deze realiteiten nadenken, hoewel ze misschien verbazingwekkend lijken. En hoewel we er misschien in het begin antipathie tegen voelen, kunnen we proberen het te begrijpen. Er is geen andere weg! Alle mensen zullen dubbelpolig worden! Maar niet iedereen hoeft pervers te worden. Dat zijn uitspattingen die boven komen, omdat andere dingen of realiteiten een rol gaan spelen. Als de mensen de moraal volgen die hier gegeven is, zullen ze niet pervers worden en dan zullen ze blijven stralen, ook gedurende dit proces. De mensheid zal deze dubbelpolige wezens gaan begrijpen, net zoals de mensen nu een man en een vrouw begrijpen. Vroeger hebben ze niet begrepen dat de ware mens naar Gods beeld noch een man, noch een vrouw was maar een levende mens, een wezen met deze twee principes in een goddelijke vereniging, zodat hij zowel de mannelijke als de vrouwelijke toestand kan voelen. God is man noch vrouw, God is een wezen dat de mannelijke en de vrouwelijke toestand uitstraalt.

### **Het eten van de boom der kennis**

Zo ziet het wereldplan er uit, en juist dat is de verlossing van de wereld. Atoomwapens, oorlogen enzovoorts dragen er alleen maar toe bij om de lijdenservaringen te creëren waaraan het de mensen nog ontbreekt om humaan te worden. Als ze humaan zijn en niets anders dan humaan willen zijn, als ze terugdeinzen om te doden, dan hoeven ze niet bang voor oorlog te zijn. Dan bevinden ze zich al in Gods stralenkracht. Dan zijn ze de toestand van de ware mens al aan het ontwikkelen. Oorlogen moeten plaatsvinden, want het is een inwijding. Als de mensen geen gelegenheid kregen om van de boom der kennis te eten

(Gen. 3:1-7), zouden ze wapens blijven maken en kwaadaardig blijven. Ze zouden geen volmaakte mensen worden. Daarom moeten we leren inzien dat oorlog een schakel in het goddelijke plan is.

### **Het leven is geweldig en heerlijk, als je op de juiste manier weet te leven**

Niets belet ons om het Koninkrijk der hemelen in onze eigen gedach-tewereld te scheppen. Christus zei: “Het Koninkrijk der hemelen is in u” (Luc. 17:21). Juist binnen in onszelf moeten we beginnen. Als we niet binnen in onszelf beginnen, komt het nooit naar buiten in de uiterlijke wereld. Er bestaat niets dat meer vreugde geeft dan te beginnen met het scheppen van het Koninkrijk der hemelen in je eigen bewustzijn. Het geeft bescherming, levensvreugde en gezondheid. Ja, het geeft een heleboel goddelijke dingen, waaraan het de mensen vandaag de dag ontbreekt, omdat ze niet op de juiste manier weten te leven. Het leven is geweldig en heerlijk. Maar we moeten leren hoe te leven, dat wil zeggen we moeten juist vergeven en licht en warmte naar alle kanten uitstralen. We moeten net zoals ons voorbeeld de zon in het bewustzijn van de mensen schijnen en daar hun ijsvlakten, bevroren moerassen en duistere toestanden bestralen, en alles ontdooien met onze warmte en liefde. Dan is het de moeite waard om te leven, en dan werken we eraan mee om de wereld te verlossen.

Dit artikel, *Verdens frelse*, komt van een bandopname van een lezing die Martinus in Klint gegeven heeft op maandag 11 juli 1966. De kopjes en bewerking door Ole Therkelsen zijn door de Raad goedgekeurd (28-04-2002).

Meer over dit onderwerp kunt u vinden in:

1. Twee soorten liefde
2. Het eeuwige Wereldbeeld III, symbool 33

## Wetenswaardigheden

### **Martinus vond het niet nodig de titel *Het Derde Testament* te beschermen**

Op de raadsvergadering van 16.12.1975 besprak Martinus met de raad of de titel *Het Derde Testament* (HDT) beschermd zou moeten worden. Hij vond het niet noodzakelijk de titel HDT – ondanks het feit dat hij een sterke impuls had gekregen dat dit de naam voor zijn totale werk zou moeten zijn – te beschermen. Het deed er namelijk niet toe dat anderen dezelfde titel gebruikten, want men zou zeker gaan ontdekken welk werk deze titel met recht droeg. Er wordt gezegd dat er nu (juni 2005) 20 boeken of werken op het internet te vinden zijn die in verschillende talen deze titel dragen, zoals: *The Third Testament* en *Das Dritte Testament*. (Naar een bericht van Ole Therkelsen in de Deense *KOSMOS juni 2005*.)

## COLOFON

<p><b>Stichting Martinus Centrum</b></p> <p>Secretariaat: Julianastraat 209 1382 XW Weesp</p> <p>Telefoon: 0294 - 41 99 88 070 - 427 14 97</p> <p>Postbank rek.nr.: 266 46 92</p> <p><a href="mailto:info@martinuscentrum.nl">info@martinuscentrum.nl</a></p> <p><a href="http://www.hetderdetestament.nl">www.hetderdetestament.nl</a></p> <p>Kamer van Koophandel 41154618</p>	<p>Copyright: Martinus Instituut Kopenhagen Denemarken</p> <p>Redactie: G. Oude Groen A. Stroobant W. Klusman</p> <p>Weergave van tekst- en beeldmateriaal uitsluitend na schriftelijke toestemming van het Martinus Instituut.</p> <p>Prijs: voor 4 nummers per jaar € 17.50 Informatiemateriaal wordt gratis toegestuurd.</p>
--	---